



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Domov mládeže při ISS stavebních a řemeslných oborů

Liberec II, Truhlářská 3, psč 460 01

Identifikátor: 600 170 608

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12, Praha 1

Školský úřad Liberec, Masarykova 18, 460 31, Liberec 3

Termín konání orientační inspekce: 4., 5., 10. a 13. dubna 2000

Čj.	084 273/00-2710
Signatura	oh4lt201

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Domov mládeže (dále DM) je součástí školy. Je umístěn v samostatném areálu, který tvoří dvě účelové novostavby postavené v roce 1980, jedna po částečné rekonstrukci, druhá ve špatném technickém stavu a přilehlá jídelna. Součástí areálu je budova vedení ISS, kde je i kancelář zástupce ředitele pro výchovu mimo vyučování (dále ZŘ VMV).

DM je zařazen do II kategorie ubytování, poplatek za ubytování je stanoven na 600,- Kč a stravu 50,- Kč/den.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovný program

Východiskem výchovného programu DM je Plán činnosti školy na školní rok 1999/2000 (viz plánování), na který navazují měsíční a týdenní plány výchovně-vzdělávací činnosti. Měsíční plány v obecné rovině (organizační záležitosti, zaměření) zpracovává ZŘ VMV, vychovatelé je mají konkretizovat pro svou skupinu. Jejich charakter je často stereotypní, opakují se pravidelné činnosti stanovené rozpisem. Týdenní plány mají rozdílnou úroveň, některé jsou konkrétní a promyšlené, jiné obsahují převážně režimové momenty a pravidelné činnosti.

Prioritou výchovného působení je široká nabídka sportovních aktivit (vlastní tělocvična, hřiště Rapidu, hřiště ZŠ Barvířská, městský bazén, fit centra ve městě). Většina sportovních aktivit je přímo organizována DM (vychovatelé + lektoři). DM nabízí sálovou kopanou, posilování, malou kopanou, aerobik, nohejbal a plavání dle pravidelného týdenního rozpisu. Mimo DM jsou žáci zapojeni v rekreačním a výkonnostním sportu ve sportovních klubech ve městě (kopaná - 7, kulturistika - 4, odbíjená - 2, aerobik - 14, parašutismus - 1, lední hokej - 2, košíková - 1) i dalších vzdělávacích a zájmových aktivitách (taneční klub - 2, zpěv - 1, hra na hudební nástroj - 2).

Postupně se snaží DM reagovat na změnu ve složení ubytovaných žáků s rozdílným studijním zaměřením, zvýšila se nabídka kulturních aktivit (zájezdy do Prahy s prohlídkou a návštěvou divadel, akce domu kultury, muzeum, galerie, botanická zahrada, knihovna, vzorkovna skla, divadlo).

Prevenici sociálně-patologických jevů je věnována pozornost ve spolupráci s výchovným poradcem školy. Základem je kontakt žáků s vychovatelem na skupinách, vzájemná komunikace a atmosféra důvěry. Jsou organizovány besedy s odborníky (LOKUS, PPP), skupina žáků je zapojena do peer programu při PPP. Vedení i vychovatelé se snaží řešit problémové situace v zájmu žáků, pomáhají jim hledat účinnou pomoc. Součástí je i výchova ke zdravému životnímu stylu (stravovací návyky, pohybové aktivity, pozitivní myšlení...).

Výchovný program je promyšlený, rezervy jsou v konkretizaci metod a prostředků v měsíčních a týdenních plánech. Úroveň výchovného programu je velmi dobrá.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Personální podmínky

V DM je 14 vychovatelů převážně ve středním věku, přepočtený úvazek je 14,9. Dva vychovatelé mají vysokoškolské vzdělání pedagogického směru, 11 má středoškolské vzdělání (vychovatelství nebo DPS), jedna má pouze středoškolské nepedagogické vzdělání, pro příští

školní rok je přijata na DPS. Dva externí lektori vedou zájmové činnosti (aerobic, míčové hry). Jeden vychovatel je pověřen organizováním sportovních aktivit. Při organizování nabídky zájmové činnosti je využívána další odbornost a osobní zaměření vychovatelů.

Materiálně-technické podmínky

Budova B má čtyři podlaží, ubytování je od 1. patra po skupinách, v přízemí je připraven záměr zbudovat z nevyužité prostorné místnosti (dříve schůzovní) společenskou místnost s klubovým vybavením. Před dohotovením je počítačová učebna určená především pro ubytované žáky. Jsou již provedeny rozvody, připraveno 12 PC, v dílnách jsou zhotovovány stolky. Učebna bude v síti, napojena na Internet. Ve sklepních prostorách je stělnice, která je příležitostně využívána.

Na budově byly provedeny velké stavební úpravy a rekonstrukce (elektroinstalace, malování, postupná obnova vybavení nábytkem, rekonstrukce WC, sprch). Ve špatném technickém stavu je schodiště. Na úpravě společných prostor (chodby) je patrný rukopis vychovatele, někde je květinová výzdoba. U skupin jsou umístěny informační nástěnky.

Pokoje - v budově jsou po úpravách pouze třílůžkové pokoje, vybavení je starší, postupně se obnovuje. Individuální výzdoba je povolena, forma ani obsah není pravidly stanoven, záleží na dohodě s vychovatelem (nepoškozovat stěny, přiměřený obsah). Úroveň je značně rozdílná, často má nízkou estetickou hodnotu, některé plakáty jsou potrhané. Některé pokoje jsou útulné a originální, ve výzdobě jsou použity i sušené květiny.

Na každém podlaží je vychovatelna, společenská místnost, kuchyňka, WC a sprchy.

Vychovatelny - jsou účelově vybaveny, ve všech je telefon, válenda pro noční pohotovost. V budově není rozhlasová ústředna, komunikaci zabezpečují vychovatelé.

Společenské místnosti jsou vybaveny standardním nábytkem (pro sledování TV), některé jsou stísněné. Estetická úroveň je rozdílná, většinou působí stroze a neosobně. V každé je TV s videem (okruh), další dvě videa jsou k dispozici samostatně. Ve 2. patře je v jedné místnosti stolní tenis. V 1. patře je větší společenská místnost, která slouží i jako návštěvní.

V kuchyňkách jsou mikrovlnné trouby, varné konvice, lednice a vařiče.

Budova A má šest podlaží, v přízemí je ordinace dorostového lékaře a část je pronajata soukromé firmě. Není v dobrém technickém stavu a nevyhovuje již provozním požadavkům na odpovídající úroveň ubytování v DM. Výťah je nefunkční, vstupní prostory a schodiště neodpovídají bezpečnému provozu, podlahová krytina je v havarijním stavu. Stav sociálních zařízení je kritický. Vedení školy má zpracovaný záměr na rozsáhlou rekonstrukci, která by výrazně zlepšila ubytovací podmínky (pokoje hotelového typu s vlastním příslušenstvím, vstupní areál, společenské místnosti...). Snaží se získat potřebné finanční prostředky, byla již podána žádost na MŠMT. Dosud byla provedena oprava poloviny střechy, zbytek čeká na dokončení.

Pokoje jsou převážně čtyřlůžkové, vyžadují malování. Vybavení je značně opotřebované. Některá stropní svítidla (zářivky) jsou bez krytu.

Vychovatelny jsou u každé skupiny, částečně slouží i jako kuchyňka pro žáky.

Malé *společenské místnosti* s TV jsou na podlažích, vybavení je základní, úroveň výzdoby je rozdílná, závisí na přístupu příslušného vychovatele.

Knihovna je umístěna v 1. patře. Knižní fond je uložen ve volně přístupných policích, není přehledně rozdělen podle zaměření. Je průběžně a promyšleně doplňován. Encyklopedie (včetně Diderota), slovníky, odborná literatura a mediátka jsou ve škole, lze je využívat i pro DM. Seznam knih je na každé skupině, výpůjční doba je stanovena, pověřená vychovatelka však vyjde vstříc zájmu žáků kdykoliv. Odpisy jsou prováděny. Žáci dostávají na každou

skupinu periodika (MF Dnes, Liberecký den, Mladý svět, Květy).

Úklid pokojů si žáci zajišťují sami, společné prostory uklízí provozní pracovníci. Úroveň úklidu na pokojích i ve společných prostorách byla rozdílná, měla značné rezervy. Žáci mohou používat vlastní elektrospotřebiče, přehled má vychovatel, který nese odpovědnost.

DM využívá pro pravidelnou zájmovou činnost v maximální míře veškeré tělovýchovné vybavení školy v Pavlovicích (tělocvična, posilovna), na základě vzájemné dohody s tělovýchovnou jednotou Rapid je v letních měsících využíváno přilehlé hřiště. Další využívané hřiště ZŠ v Barvířské ulici je nedaleko DM. Na chodbě DM je stolní tenis.

Pro žáky jsou k dispozici mechanické psací stroje a šicí stroje. Pro spontánní hudební aktivity jsou v DM k dispozici hudební nástroje (kytary, varhany, bicí), které žáci využívají ve volných chvílích.

Areál DM má parkovou úpravu, v letních měsících jsou venku rozmístěny lavičky. Připravuje se úprava části areálu pro společná posezení. Součástí areálu hřiště na volejbal a nohejbal.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti

Studijní výsledky žáků jsou sledovány skupinovými vychovateli, kteří se účastní klasifikačních porad na školách a zajišťují kontakt s vyučujícími a v případě potřeby zajišťují pomoc (dohled vychovatele, individuální pohovor, doučování dle odbornosti, pomoc spolužáka). Studijní neúspěchy jsou projednávány vychovateli na pedagogických radách.

Velmi se DM daří v oblasti sportovních aktivit. Žáci se účastní řady soutěží, mají úspěchy na místní, regionální, resortní i celostátní úrovni (malá kopaná, stolní tenis, sálová kopaná, střelba ze vzduchovky, silový čtyřboj, nohejbal, kuželky, lezení na umělou stěnu, rychlobruslení, přespolní běh, atletika, aktuálně 1. místo na přeboru ČR středních škol v šachu). Organizaci sportovních aktivit má na starosti jeden vychovatel, který byl přítomen při všech sledovaných činnostech. Přínosem je jeho osobní zaujetí a nasazení. Cílem je výchova k aktivnímu pohybu, k využívání volného času. Byla monitorována činnost při posilování, odbíjené a turnaji v nohejbalu. Při všech činnostech byli žáci aktivně zapojeni, turnaj byl organizačně dobře připraven (4 družstva), měl spád a příjemnou atmosféru. Pro všechna zúčastněná družstva byly připraveny odměny.

Při inspekci byla sledována společná schůzka jedné skupiny, která se dle režimu dne koná pravidelně v 15,30 hod. Bylo přítomno 11 žáků, ostatní byli dle rozvrhu ještě ve škole nebo na zájmových aktivitách. Vychovatelka provedla kontrolu docházky, zjistila využití denní nabídky a informovala o aktuálních akcích ve městě. Komunikace byla neformální, leč efektivita schůzky byla malá vzhledem k formálnímu programu, nízkému počtu přítomných a nevhodnému času.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Motivace a hodnocení

V domovním řádu je část „Výchovná opatření“ formulována pozitivně, je stanoven rejstřík odměn a pochval. Výchovná opatření jsou používána v souladu s vyhláškou. Motivační charakter má řada převážně sportovních soutěží, které jsou oceněny věcnými dary i pozorností, která je vedením školy této činnosti věnována. Úspěchy v soutěžích jsou často prezentovány veřejnosti v regionálním i celostátním tisku.

Motivační hodnota hodnocení úklidu pokojů formou bodování je sporná.

Oblasti motivace je věnována velká pozornost, má nadprůměrnou úroveň.

Interakce a komunikace

Pozorovaná komunikace mezi pedagogickými pracovníky včetně vedení školy a žáky byla otevřená a neformální. Ubytování žáci mají právo (domovní řád) ustavit a být volen do žákovské samosprávy. V tomto školním roce byla ustavena, sešla se však pouze dvakrát. Přípomínky a podněty zástupců žáků byly projednány a akceptovány. Žáci využívají neformálních rozhovorů s vedením školy i DM, další formy zpětné vazby (schránka důvěry a pod.) nejsou využívány.

Na chodbách u skupin jsou umístěny nástěnky (plány, domovní řád, pravidelné činnosti, organizační záležitosti). Ve vestibulu jsou nástěnky s informacemi o činnosti zájmových útvarů, o úspěšné reprezentaci žáků v soutěžích a informace o akcích ve městě.

Pro zájemce o ubytování je zpracován informační leták.

Tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkové hodnocení výchovně vzdělávací činnosti domova mládeže

Výchovně vzdělávací činnost DM odpovídá současným trendům výchovy mimo vyučování s důrazem na výchovu k aktivnímu využívání volného času. Je na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plán činnosti školy na školní rok 1999/2000 navazuje na závěry, obsažené ve výroční zprávě (výchovné působení DM, materiální zabezpečení DM, další a mimoškolní činnost). Úsek výchovy mimo vyučování je systematicky zpracován v kapitole IV (rozdělení výchovných skupin a vychovatelů, hlavní úkoly včetně osobní zodpovědnosti, časový plán akcí na školní rok, zájmové kroužky, kontrolní a hospitační činnost ZŘ VMV), v kapitole VII jsou stanoveny kompetence k provádění kontrolní a hospitační činnosti, v kapitole VIII je zpracována koncepce na další období (školní stravování, sociální vybavení DM). Jasně je stanovena osobní zodpovědnost a závazné termíny. Stanovené cíle jsou reálné a odpovídají poslání DM. Plánování vlastní výchovně vzdělávací činnosti je obsaženo v kapitole „Výchovný program“.

Plánování je promyšlené, systematické. Úroveň je vynikající.

Organizování

V DM jsou ubytováni žáci ze 16 škol ve věku 15 - 23 let, 105 je starších 18 let. Žáci jsou podle pohlaví a škol rozděleni do devíti výchovných skupin. K datu inspekce byl aktuální počet ubytovaných žáků 238, 42 lůžek bylo volných.

Rozpis služeb vychovatelů je rozdělen na dvě skupiny v pětítýdenních a tříítýdenních cyklech. vychovatelé vykonávají přímou výchovnou práci v rozsahu 30,4 hod. týdně. Rozpis obsahuje i přímou výchovnou práci ZŘ VMV v rozsahu 27,5 hod. týdně (pondělí až pátek 8,00 - 13,30) což je v rozporu s mírou přímé výchovné práce stanovenou v nařízení vlády č. 68/1997 Sb. Noční pohotovost je vykonávána vychovateli od 23 do 6 hod., což neodpovídá § 12 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR o domovech mládeže v platném znění.

Pracovní náplň vychovatele je písemně stanovena, nad rámec povinností vychovatele obsahuje

i vedení evidence stravy. Vychovatelé zajišťují agendu spojenou s evidencí stravování a distribucí stravenek (manipulace se stravenkami včetně administrativy bez hmotné odpovědnosti, objednávání stravy), což není v souladu s jejich pracovním zařazením a neodpovídá § 12 odst. 3, vyhlášky MŠMT č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže v platném znění.

Provoz DM se řídí Domovním řádem včetně doplňku pro plnoleté. Obsah je strukturovaný, promyšlený, funkční, pokrývá provoz DM. Součástí jsou i práva ubytovaných žáků a rejstřík odměn. Režim dne je součástí domovního řádu, stanovení osobního volna a vycházek není jednoznačně formulováno.

Dokumentace DM je převážně vedena pečlivě, v požadovaném rozsahu a na předepsaných tiskopisech. Úroveň deníků výchovných skupin je rozdílná, některé měsíční plány a zápisy činnosti jsou formální, obsahují převážně režimové momenty a jejich informační hodnota je nízká, v osobních spisech chybí zápisy o udělení výchovných opatření včetně pochval. Ředitel školy vede evidenci stížností. Pečlivě je vedena kniha úrazů.

ZŘ VMV vede agendu, spojenou s provozem DM na PC, využívá software Famulus.

Oblast organizování provozu vykazuje dílčí nedostatky, je na průměrné úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy se cíleně snaží o vytvoření optimálních podmínek pro provoz i výchovně vzdělávací činnost DM. Řízením DM je pověřen ZŘ VMV s odpovídajícími kompetencemi, který se účastní porad vedení školy a informace předává vychovatelům. Pravidelně se konají pedagogické porady DM. Předložené zápisy jsou konkrétní, diskuze není zaznamenána.

Vedením školy jsou zpracována kritéria hodnocení vychovatelů, je do nich zařazena i administrativa stravování žáků, což vychovatelům nepřísluší. Obsah je promyšlený a odpovídá poslání DM. Vedení školy na základě pravidelného hodnocení a dle návrhu ZŘ VMV diferencuje výši nenárokových složek platu vychovatelů.

Další vzdělávání vychovatelů má formu účasti na příležitostných seminářích (prevence sociálně-patologických jevů), záleží především na jejich osobní iniciativě. Současná odborná literatura z oblasti pedagogiky volného času není v DM k dispozici, z odborného tisku pouze Učitelské noviny. Jeden vychovatel se připravuje k doplňkovému pedagogickému studiu.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni, rezervy jsou v oblasti dalšího vzdělávání vychovatelů.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní a hospitační činnost je dle ročního plánu školy v kompetenci ZŘ VMV, je realizována plánovitě. Byly předloženy dva kontrolní a sedm hospitačních záznamů. Jsou konkrétní, obsahují jasné závěry a opatření, projednání je dokladováno podpisem vychovatele.

Ředitel školy provádí kontrolní činnost namátkově, písemně není dokladována. Z osobního jednání vyplynulo, že se o činnost DM zajímá a je o ní dobře informován.

Úroveň kontrolních mechanismů je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení domova mládeže.

Řízení DM je koncepční, systematické, na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- DM poskytuje občasné ubytování pro větší skupiny - zvláště mládež, děti (ZvŠ Frýdlant - plavání, Jizerská 50).
- Školní stravování se výrazně zlepšilo po rekonstrukci kuchyně i jídelny (nová okna, zateplení, stavební úpravy, vybavení v nerez, modernizace výdeje), před dokončením je úprava prostředí. Pozorovaná úroveň stolování byla velmi dobrá, strážníci mají možnost výběru ze tří jídel. Systém stravenek je nepružný, distribuci nesprávně zajišťují vychovatelé. Vedení školy uvažuje o změně systému (čipy). Pitný režim umožňuje nápojový automat v hale před jídelnou, nápoje jsou volně k dispozici v době vydávání jídla, žáci si je mohou vzít i sebou do školy či na pokoje. Jidelna je příležitostně využívána jako společenská místnost.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě čj. 10 790/2000-21,
- výroční zpráva,
- plán činnosti na školní rok 1999/2000,
- výkaz o DM k 30. 9. 1999,
- podkladová dokumentace o DM,
- popis pracovní funkce vychovatele,
- rozpis služeb vychovatelů,
- kriteria hodnocení,
- domovní řád a doplněk pro starší 18 let,
- měsíční plány,
- týdenní plány,
- deníky výchovných skupin,
- denní záznamy,
- přihlášky k ubytování do DM,
- osobní spisy,
- evidenční listy ubytovaných žáků,
- zápisy z kontrolní a hospitační činnosti ZŘ VMV,
- zápisy z porad,
- zápisy žákovské samosprávy,
- povinnosti služby,
- zpracovaný záměr totální rekonstrukce budovy A,
- žádost o investiční a neinvestiční účelovou dotaci na modernizaci DM,
- plán dovybavení DM 1999 - 2000,
- přehled sportovní činnosti ve školním roce 1999/2000,

- přehled kulturních a společenských aktivit DM,
- hodnocení zájezdu do Prahy dne 1. 12. 1999,
- informační leták o nabídce ubytování v DM,
- kniha úrazů,
- jídelní lístek.

ZÁVĚR

Činnost DM se od poslední inspekční návštěvy z hlediska vývoje výrazně zkvalitnila především v oblasti rozšíření nabídky volnočasových aktivit a zlepšení podmínek výchovně vzdělávací činnosti. Je nutno vyzdvihnout pozornost, věnovanou sportovním aktivitám, jejich úroveň a dosažené výsledky.

Přes velkou snahu vedení a částečnou rekonstrukci jsou materiálně-technické podmínky z hlediska stavu budov a vybavení stále velkým problémem. Výrazně se zlepšila úroveň školního stravování po rekonstrukci školní jídelny.

Řízení DM je koncepční a systémové. Dílčí nedostatky jsou v pověřování vychovatelů administrativními úkoly, stanovení doby noční pohotovosti a výše úvazku přímé výchovné práce ZŘ VMV.

Domov mládeže plní své poslání na velmi dobré úrovni.

Doporučení:

- cíleně se věnovat dalšímu vzdělávání vychovatelů a zařazování moderních forem práce v oblasti volného času,
- věnovat zvýšenou pozornost plánování výchovně vzdělávací činnosti jednotlivých vychovatelů,
- jasně stanovit režim dne (osobní volno, vycházky),
- zvážit nutnost zařazení pravidelných denních schůzek skupin v režimu dne,
- zvýšit informační hodnotu zápisů činnosti v denících výchovných skupin,
- rekonstruovat budovu A DM, dokončit obnovu vybavení,
- upravit areál DM pro rekreační a relaxační činnosti,
- zlepšit vybavení a estetickou úroveň společenských místností,
- věnovat zvýšenou pozornost úklidu a pořádku ve všech prostorách DM.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PhDr. Václava Vokounová

v. r.

V Liberci dne 15. května 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. 5. 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Ing. Tomáš Princ

v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti domova mládeže dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-06-02	084 308/00-2710
Zřizovatel	2000-06-02	084 309/00-2710

Připomínky ředitele

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly